

TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK

VÁLOGATOTT
REFERÁTUM GYŰJTEMÉNY

7.

BUDAPEST

1988

Magyar Tudományos Akadémia
Földrajztudományi Kutató Intézet

TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK

A TK NSIR adatbázisra épülő
VÁLOGATOTT REFERÁTUM GYŪJTEMÉNY

7. szám

Összeállította: KISSNÉ ÁROKHÁTI ZSUZSANNA

Szerkesztette: Dr. RÉTVÁRI LÁSZLÓ

Kivitelezte: SZABÓ KLÁRA

Készült az MTA FKI
Természeti Erőforrások Koordinációs Iroda
gondozásában

Budapest, 1988. december

I. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK KUTATÁSÁNAK ÉS VÉDELMEINEK MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI

001-000007668

1987

000 04870005242

Cím: Fegyveranyag-készletek szennyezési módszereinek további fejlesztése

T a r t a l o m

Szerző: Szoviljev, S.A.

- I. A természeti erőforrások kutatásának és védelmének módszertani kérdései 1
- II. Ásványvagyon-kutatás és -hasznosítása 5
- III. A vízi erőforrások - köztük^a termálvízkészletek - védelme és hasznosítása 18
- IV. A talaj és termőföld védelme és hasznosítása 29
- V. Az erdők telepítésével, védelmével és hasznosításával foglalkozó referátumok 38
- VI. A természeti erőforrások témaköréhez kapcsolódó egyéb kutatások 43

001-000007730

1987

000 04870004806

Cím: Természeti erőforrások alkalmazása a termőföld védelmében

Szerző: Babinov, A. Gy.

1987

201 old.

Csapat: A

Hely: 570

A kutatás célja a termőföld-velémi intézkedések végrehajtásának megkönnyítése a talajban tartalommal és szennyezéssel kapcsolatban.

I. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK KUTATÁSÁNAK ÉS VÉDELMEINEK MÓD-
SZERTANI KERDESEI

SSZ=880807668

TIP=4

CCC 04870005242

Cím: Fanyersanyag-készletek számbavételi módszereinek tovább-
fejlesztése

Szerző: Szaveljev, O.A.

1987

210 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: erdei nyersanyagbázisok üzemi készleteinek
számbavétele.

A kutatás célja: az erdei nyersanyagkészletek állapotának, ki-
termelésének pontosságára és ellenőrzésére szolgáló módszerek
kidolgozása, ill. továbbfejlesztése távolsági felmérési eszkö-
zök alapján.

Kutatási módszerek: légifelvételek kiértékelése, mintaterületek
vizsgálata, matematikai-statisztikai elemzés stb. Kidolgozták
a különböző léptékarányú fényképfelvételek alkalmazásának rend-
szerét az üzemi faállomány állapotának felmérésére, ellenőrzé-
sére és értékelésére, amely lehetővé teszi az ország erdőállo-
mányának az eddiginél ésszerűbb hasznosítását. Metodikai aján-
lásokat dolgoztak ki a fanyersanyag-készletek állapotának érté-
kelésére, ill. pontosságára az űr- és légifelvételek alapján,
mely ajánlások révén csökkenthető a munka- és költségráfordítás,
nő a kapott információk hitelessége. A nagyléptékű légifelvéte-
lekre alapozott fakészlet-pontosítási metodika gyakorlati al-
kalmazása a Kosztroma területen 248 ezer ha területet érint.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: az ország erdős
régiónyi fanyersanyag-készleteinek számbavétele.

Illusztráció 5, tábl. 38, forrásmunka: 200.

SSZ=880807730

TIP=4

CCC 04870004885

Cím: Térképészeti módszerek alkalmazása a termőföld védelmének
földrajzi megalapozásához

Szerző: Gubanov, M.Ny.

1987

203 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja: termőföld-védelmi intézkedések földrajzi meg-
alapozásához a térképek tartalmának és szerkezetének kidolgo-
zása.

Kutatási módszerek: kartográfiai elemzés és térképmódosítás, ill. tájföldrajzi szintézis tematikus térképek segítségével. Kidolgozták a gazdasági használatbavétellel kapcsolatos termőföld-védelmi intézkedések térképészeti megalapozásának metodikáját. Térképeket készítettek az altáji országrészen, ill. a Szovjetunió egészén vízmosásos területekről, továbbá Észak-Kazahsztán termőföldjeinek szerkezetéről stb. A disszertációs anyagot felhasználták az Altáj vidékén az eroziógátló intézkedések általános tervének elkészítéséhez, ill. a SZU természetvédelmi térképének összeállításához, továbbá egyetemi tananyagként is.

Illusztráció 25, tábl. 5, forrásmunka: 256.

SSZ=870818862

TIP=4

CCC 04870008365

Cím: Geofizikai adatok feldolgozásának korrelációs módszerei

Szerző: Kucsmin O.A.

1987

173 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: geofizikai információk feldolgozásának automatizált rendszerei.

A kutatás célja: az érc-geofizikai mérések adatai korrelációs feldolgozási módszereinek továbbfejlesztése és megfelelő - probléma orientált - programcsomagok létrehozása.

Kutatási módszerek: geofizikai anomáliák felderítésének statisztikai módszerei, információs modellezés elmélete stb.

A kutatók új korrelációs módszereket dolgoztak ki a geofizikai adatok feldolgozására mégpedig a fizikai tulajdonságok korrelációs funkcióinak visszaállítása, a kétdimenziós adaptív energetikai szűrés, a területfelmérési korrelációs feldolgozási módszerek továbbfejlesztése céljából. Probléma-orientált programcsomagot dolgoztak ki a geofizikai anomáliák statisztikai értékelésére és felderítésére, amelyet az Urál sarkkörön túli területein vezettek be a gyakorlatba. Két geológiai kutatóexpedíciónál évi 324 ezer rubel gazdasági megtakarítást értek el.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: geofizikai adatok feldolgozásának automatizált rendszerei.

Illusztráció 30, tábl. 5, forrásmunka: 117.

SSZ=880807731

TIP=4

CCC 04870004886

Cim: Tavi biotikus körforgás szerkezetének és kinetikájának matematikai modellezése

Szerző: Szeljutyin V.V.

1987

188 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a biogén anyagok körforgását vizsgálta tavi ökológiai rendszerekben.

A kutatás célja: a tavi biotikus körforgás szerkezeti és kinetikai törvényszerűségeinek elméleti elemzése, ill. módszerek és modellek kidolgozása a bioproduktivitás becslési és prognosztizálási feladatainak megoldásához.

A kutatómunka során feltárták a biotikus körforgás makroszerkezetét, tanulmányozták az eutrofizáció törvényszerűségeit és hatékony algoritmusokat dolgoztak ki a trofikus állapot prognosztizálására. Dinamikai egyensúly modellt dolgoztak ki az ökorendszerek biológiai produktivitásának kutatásához, ill. értékelték, prognosztizálták a primer biogén anyagok és termékek koncentrációját a Bajkál-tóban. A biotikus körforgás redukciós modelljeit felhasználták a kis tavak eutrofizációs folyamatainak értékelésénél. A dinamikai egyensúly módszerét a Bajkál-tó állapotának prognosztizálására használták.

A megfigyelőállomások hálózatának ésszerűsítése és monitoring-költségek csökkentése révén a Bajkál-tó körzetében a Goszkomhidromet szervezetei 60 ezer rubelt takarítottak meg.

Illusztráció 16, tábl. 9, forrásmunka: 178.

SSZ=870818050

TIP=3

CCC 02860057763

Cim: A földhasználat optimalizálásának tudományos-módszertani alapjai a mezőgazdasági termelés szakosodásának feltételei között

1986

18 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a föld, mint a mezőgazdasági termelés fő eszköze, ill. a termőföld-használat optimalizálásának gazdasági-matematikai modellezése.

A kutatás célja: gazdasági matematikai típusmodell kidolgozása ill. elméleti megalapozása a mezőgazdasági termőföldek célprogram-jellegű hasznosításának optimalizálására.

A kutatási jelentés ismerteti a termőföld-hasznosítás optimalizálását szolgáló új gazdasági-matematikai típusmodellt és mátrixot. A kifejlesztett típusmodellt a Csernyigov és Harkov terület több kísérleti mezőgazdasági termelő vállalatánál hasznosították a gazdaságossági számításokhoz.

A gazdasági-matematikai típusmodell felhasználható a területi földrendezési tervek készítésénél, a mezőgazdasági vállalatok belső földrendezési terveinek kidolgozásánál.

Forrásmunka: 2.

SSZ=870820860

TIP=4

CCC 05870001060

Cim: Hasznos ásvány-lelőhelyek geológiai-gazdasági értékelésének elméleti alapjai és metodológiája

Szerző: Kac A.J.

1987

363 old.

Csoport: B

Nyelv: 570

A kutatómunka eredményeképpen meghatározták az ásványelőfordulások geológiai-gazdasági értékelésének alapelveit. Az ipari kiaknázás elméleti megalapozásának céljából heurisztikus, gazdasági-matematikai módszereket alkalmaztak, figyelembe véve az időtényező szerepét a gazdasági kockázatban. Foglalkoztak a gazdasági kockázat megengedhető mértéke számítási módszereivel stb.

A kutatók által kidolgozott módszerek és kritériumok lehetővé teszik a készletek optimális számbavételét, ill. a számbavétel nagyobb hitelességét. Ide számítva a kitermelés társadalmi-gazdasági hatékonyságának növelését célzó, ill. az ásványvagyon védelmével és ésszerű hasznosításával kapcsolatos módszertani követelményeket is.

A kutatás eredményeit felhasználták az ásványvagyon-számbavételt szolgáló típusok metodikájának összeállításánál /SZU Állami Tudományos-műszaki Fejlesztési Bizottsága, Állami Archívum, Geológiai Minisztérium, ágazati minisztériumok stb. részére/.

Illusztráció 15, tábl. 24, forrásmunka: 190.

II. ÁSVÁNYVAGYONKUTATÁS ÉS -HASZNOSÍTÁSA

SSZ=870796227

TIP=4

CCC 04870000110

Cím: Barit-polimetallikus lelőhelyek /Krzizanovice, CsSzSzk/
kialakulásának feltételei és anyagösszetétele, valamint
geológiai felépítése

Szerző: Kloz, M.J.

1986

276 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Krzizanovice-i lelőhely és környéke.

A kutatás célja: az ércesedés geológiai helyzetének és kialakulási feltételeinek meghatározása.

A lelőhely körzetében négy intruzív összletet tártak fel. Hipotézist állítottak fel az ércesedés és a gránitok közti összefüggésről, ill. lényegesen pontosították a posztgránitos hidrotermális szakasz fázisait és új vázlatot készítettek az ásványképződés sorrendjéről. Kidolgozták az ércesedés kialakulásának fizikai-kémiai modelljét.

A kutatás eredményeinek bevezetése lehetővé teszi a feltáró, s különösen a kutatómunkák hatékonyságának jelentős növelését, a hasonló típusú ércesedési jelenségeket mutató területeken. A kutatási eredményeknek gyakorlati jelentőségük van a Krzizanovice-i lelőhely további feltárása és hasonló jellegű ércesedések kutatása szempontjából. A kutatás eredményei ezen kívül felhasználhatók a geológiai térképezéshez és metallogenikus vizsgálatokhoz az érchegegyesek területén.

Illusztráció 92, tábl. 51, forrásmunka: 249.

SSZ=870796206

TIP=4

CCC 04860019277

Cím: Mangánoxidos ércek ércképző ásványainak és a velük társuló réteges szilikátok tipomorfizmusa /a Porozsinszk-i és Nyikopol-i lelőhelyek példáján/

Szerző: Oszogina J.G.

1986

200 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Porozsinszk-i és Nyikopol-i lelőhelyek mangánoxidos ércképződményei.

Célja: a manganit és a piroluzit tipomorfikus sajátosságainak, ill. a különböző fejlődéstörténetű kőzetek és némely agyagásványtársulások közötti összefüggések feltárása.

A szerző meghatározta a hidrotermális-metaszomatikus és üledékes genezisű mangánitok tipomorfikus sajátosságait. Kimutatta az oxidos kőzetek paragenetikus ásványtársulásait, az ércképző mangánásványok tipomorfikus ismérveit, melyek alapján meghatározható az ércek genetikai novatartozása. A szerző elsőként végezte el a mangánásvány-mikroszilárúság meghatározásának metrológiai értékelését.

Ajánlásait az Örmény SzSzk Geológiai Hivatalának központi laboratóriumában és a "Zapszibgeologija" termelési egyesülésnél, az Ásványvagyon Kutató Intézetben, a Kelet-Szibériai Geológiai, Geofizikai és Ásványi Nyersanyagkutató Intézetben alkalmazták.

Illusztráció 73, tábl. 20, forrásmunka: 161.

SSZ=870795230

TIP=4

CCC 04860020237

Cim: A Pecsora-medence széntelepüléseinek kozmogeosztatális elemzése

Szerző: Zsuravljov A.V.

1986

197 old.

Csoport:A

Nyelv: 570

A kutatás célja: módszerek kidolgozása a szénrétegösszlet tektonikájának tanulmányozására ürfelvételek alapján, és e módszerek alkalmazása a Pecsora-medencében.

Kutatási módszerek és eszközök: ürfelvételek geológiai kiértékelésének módszerei, matematikai statisztika; ZLSZ-3, DSZ-4 sztereoszkópok, interpretoszkóp, "Topokart-B", UAR-1, UTP-2, "Iszkra-226" mikroszámítógép.

A szerző racionális módszer-csomagot dolgozott ki a Pecsora-medence széntelepüléseinek kozmogeosztatális elemzésére, beleértve a geológiai feladatok kozmikus információk felhasználásával történő megoldásnak új módozatait. Feltárta a törési rendszereket, megállapította azok relatív korát, meghatározta a törések morfológiai típusait és értékelte a törési jelenségek intenzitását eddig kevésbé kutatott területeken. Elvégezte továbbá a Pecsora-medence szénrétegösszletének tektonikai és paleotektonikai körzetesítését. A geológiai kutatómunkára tett ajánlásokat a Verhnyerogovszk-i lelőhelyen hasznosították, 50 ezer rubel megtakarítást érve el. A kutatási eredmények jól hasznosíthatók a szénmedencék területén folyó kutató és feltáró munkálatoknál.

Illusztráció 38, tábl. 7, forrásmunka: 166.

SSZ=870817696

TIP=3

CCC 02870010430

Cim: Sungitkőzetek racionális hasznosítása fizikai-kémiai, technológiai és gazdasági alapjainak létrehozása

1986

412 old.

Csoport: B

Nyelv: 570

A kutatás célja: sungitkőzetek tanulmányozása, a gyakorlati hasznosítás új irányainak kijelölése új mintázási módszerek létrehozása céljából.

Kutatási módszerek: vegyelemzés, röntgen ill. elektronmikroszkópos vizsgálatok, aktivációs elemzés.

A kutatók tanulmányozták a sungitok felhasználását a vegyiparban és a kohászatban, ill. a lelőhelylokalizálás ellenőrzési módszereit, valamint kidolgozták az atomfizikai mintázás metodikáját és meghatározták annak műszerigényét.

A technológiai fejlesztési eredményeket kísérleti üzemi kipróbálásnak vetették alá. A kutatási eredmények alkalmazhatók a vegyiparban, kohászatban, elektrokémiában, a nyersanyagkészletek kutatása, feltárása és kiaknázása területén. A kutatási eredmények hasznossági mutatói: a magmintázás folyamatának meggyorsítása és a költségek csökkenése, hiány-anyagok /grafit, kokszt/ helyettesítése, a céltermék-kihozatal növelése a katalízis során.

Három kötet, illusztráció 61, tábl. 73, forrásmunka: 171.

SSZ=870820870

TIP=4

CCC 04870010785

Cim: Az Ohotszki-Csukotka-i övezet vulkanikus kőzeteinek petrológiája

Szerző: Kolesznyikov D.I.

1987

217 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: arany- és ezüst-ércesedésű ércmezők savanyú vulkanikus képződményei.

Célja: a svanyú vulkanikus kőzetek anyagösszetételének tanulmányozása, a keletkezési viszonyok rekonstruálása, a potenciális érchozam megállapítása.

Először vizsgálták itt meg a riolitok és dacitok szubvulkanikus tömzseinek felépítését, és bebizonyították ezekben az arany és ezüst átcsoportosulását. Kidolgozták az ércképződési modell új

változatát. E kutatás során először határozták meg az arany- és ezüst-előfordulások elhelyezkedésének kritériumait a svanyú vulkanikus rétegösszletekben.

Az ércesedések elhelyezkedésére kidolgozott kritériumokat felhasználásra ajánlották a "Szevosztgeologija" egyesülésnek.

Illusztráció 54, tábl. 36, forrásmunka: 125.

SSZ=870820896

TIP=4

CCC 04870011693

Cim: Ércképződés ásványtana és feltételei az Altáj-hegység malejevi és grehovszki ércelőfordulásain

Szerző: Luhtanova M.G.

1987

242 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: az altáji ércesedés malejevi és grehovszki pirit-polimetallikus lelőhelyei. Célja: az ércek ásványtani-geokémiai sajátosságainak vizsgálata, a főbb ércképző ásványok tipomorfikus tulajdonságainak, az ércek texturájának, az érc-típusok elhelyezkedési és kialakulási feltételeinek tanulmányozása.

A kutatás során részletes leírás készült az ércek anyagösszetételéről, ideértve azokat a ritka ásványokat is, amelyekkel korábban nem találkoztak az altáji lelőhelyek érceiben /verlit, makinavit/. Megállapítást nyert, hogy az ércképződési folyamat rendkívül bonyolult és a vizsgált lelőhelyeken eltérő mértékű az ércek metamorfózisa.

A vizsgálatok során kapott adatokat felhasználják a lelőhelyek érckészleteinek kutatásánál és számbavételénél. A kutatási eredmények alkalmazása lehetővé teszi az ércesedés prognosztizálását és a prites-polimetallikus ércek hasznos kitermelésének növelését. A főbb szulfidok tipomorfikus sajátosságainak, az ércek granulometriás összetételének, az elegy-anyagok keveredési formáinak vizsgálata lehetővé teszi az ércfeldolgozás optimalizálását.

Illusztráció 150, tábl. 26, forrásmunka: 139.

SSZ=870820901

TIP=4

CCC 04870012607

Cim: Kőolaj- és földgázkészletek számbavételének továbbfejlesztése /Kuba északi partvidékének karbonátos kőzeteiben/

Szerző: Alvarez R.R.

1987

128 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja: a legmegbízhatóbb számbavételi módszer kidolgozása a kőolajkészletek felderítésére bonyolult felépítésű karbonátos tárolókőzetekben /Kuba északi tengerparti lelőhelyein/, továbbá hatékony módszerek kidolgozása a tárolókőzetek geofizikai paramétereinek értékelésére.

A szerző furólyukakból származó információk feldolgozására olyan módszert dolgozott ki, amelyik az eddigieknél jobban tárja fel az egész produktív metszetet. Megbízható és hatékony módszertani alapelvei lehetővé teszik a kőolaj- és földgázkészletek pontosabb számbavételét, az adott térségben található karbonátos kőzetekben. A tárolókőzet-paraméterek értékelésére és az interpolációs pontháló alkalmazására kidolgozott metodikáját már a gyakorlatban alkalmazzák, a kubai kőolajkészletek kutatásában.

Illusztráció 31, tábl. 16, forrásmunka: 66.

SSZ=870796203

TIP=4

CCC 04860019953

Cím: A kőolaj- és földgázkutatás geológiai hatékonyságának növelése szeizmikus kutatási módszerekkel /Bulgária/

Szerző: Tonev K.Sz.

1986

111 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: összetett szerkezetű, nem antiklinális típusú kőolajcsapdák vizsgálata jura- és triász kori kőzetekben.

A kutatás célja: a kutatás-feltárás geológiai hatékonyságának növelése a kutak nagy felbontóképességű szeizmikus kutatása alapján.

A szerző elemezte és összegezte a geológiai-geofizikai információkat, a próbafurások és felszíni vizsgálatok adatait, majd matematikai modelleket állított fel és számítógépes programokat készített. A kutatómunka során kidolgozta a kut körüli térség geológiai metszetének korrelációs és extrapolációs elméleti alapjait; metodikát dolgozott ki a mélységi és felszíni szeizmikus kutatások összehangolására. Új adatokat kaptak a bonyolult geológiai felépítésű telephelyekről. A nagy felbontóképességű mélységi és felszíni szeizmikus kutatás módszereket a Bolgár Népköztársaságban a bonyolult felépítésű kőolaj- és földgázcsapdák vizsgálatánál hasznosítják, s ily módon már jelentős hatékonyság-növekedést értek el a Bukak és Sztaroszselci kutatási övezetekben.

Illusztráció 32, forrásmunka: 49.

SSZ=880979263

TIP=3

CCC 02870042113

Cim: Szinesfém- és ritkafémércek minőségének ingadozása a föld mélyén és a kitermelt érctömegben

1987

81 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szines- és ritkafém-lelőhelyek beható vizsgálatának célja: módszerek kidolgozása szines- és ritkafém-lelőhelyek hasznosanyag-tartalmában tapasztalható ingadozások értékelésére.

A kutatási jelentés részletesen ismerteti a próbafurások adatainak geostatistikai elemzésére kidolgozott metodikát. A geostatistikai modellek gyakorlati alkalmazása lehetővé teszi a próbafuratok hibaszázalékának optimális megállapítását és a készletek pontos becslését a lelőhelyek feltárásánál.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: szines- és ritkafém-lelőhelyek feltárása a kutatás befejező fázisában. A geostatistikai modellek gyakorlati alkalmazása révén a lelőhelyek feltárásának optimalizálásában 5-15 %-os hatékonyság-növekedés érhető el.

Illusztráció 34, tábl. 7, forrásmunka: 27.

SSZ=870820914

TIP=4

CCC 04870008421

Cim: A Nepszk-i kálium-medence kialakulásának szerkezeti-geológiai feltételei

Szerző: Geletij Ny.K.

1987

233 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya a Nepszk-i kálium-medence /Kelet-Szibéria/. Cél, a medence kialakulása paleotektonikus feltételeinek, a földtani szerkezet és anyagösszetétel posztszedimentációs változásainak tanulmányozása a szilvinit-telepek lokális prognosztizálása céljából.

Ez volt a szóban levő kálium-medence területének első részletes paleotektonikai vizsgálata. A kutatás során feltárták a kálium-telepek szerepét posztszedimentációs átalakulásokban; megállapították az átalakulási folyamat egyes fázisainak időbeni elhelyezkedését stb. A kálium-telepek szerkezeti sajátosságairól megállapított törvényszerűségek lehetővé teszik a kálium-tartalmú talajsintek típusainak és a másodlagos szilvinitképződés zónáinak szelektív prognosztizálását a kálium-feltáró furások tervezéséhez.

A Nepszk-i kálium-medencéről készült részletes szerkezeti térképeket /Ma= 1:200 000/ az Irkutszkgeologija termelési egységszerűségeknél használják a kutatófurások tervezéséhez.

Illusztráció 32, tábl. 5, forrásmunka: 170.

SSZ=380808575

TIP=4

CCC 04870005536

Cím: A Paj-Hoja-i felső devon- és karbonkori palás települések litológiája

Szerző: Beljajev A.A.

1987

223 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja a Paj-Hoja-i pala-telepek ásványtani összetételének és szerkezetének vizsgálata az érc tartalom megállapításához.

A szerző a kőzetek osztályozását az összetétel és a szerkezeti sajátosságok, ill. az anyagforrások és képződési feltételek alapján végezte el. Bebizonyította a vulkanogén anyag meghatározó szerepét az érc-komponensek szingenetikus koncentrációjának alakulásában a különböző korokban és feltárta az üledék-képződés körülményeit. Pontos sztratiográfiai felmérést készített az üledékes érc-képződésről. Ajánlásokat dolgozott ki a baritos és karbonátos mangánérc-telepek és kerámiai nyersanyag-készletek feltárását célzó kutató-feltáró munkák irányaira. Kijelölte, melyek a türkiz-kutatás szempontjából perspektívus körzetek.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: baritos mangánérc, türkizlelőhelyek feltárása a Paj-Hoja övezetében.

Illusztráció 27, tábl. 4, forrásmunka: 170.

SSZ=870820885

TIP=4

CCC 04870011955

Cím: Az Arhono-Holsztin-i körzet /Hegyi Oszétia/ granitoidjainak hidrotermális-metaszomatikus változásai és kutatási jelentősége

Szerző: Acsejeva G.V.

1987

228 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya az Arhono-Holsztin-i ércterület. Célja pedig a granitoidok ásványtani, kőzettani, geokémiai változásainak

tanulmányozása, kutatási jelentőségük értékelése a rejtett ércesedés vizsgálatához.

Kutatási módszerek: mintavétel, átlátszó, fényezett és kombinált csiszolatok mikroszkópos vizsgálata, ill. vegyi, szinkép- és röntgen-elemzés, továbbá matematikai statisztikai elemzés.

E kutatás során határozták meg első ízben Hegyi Oszétia granitoidjainak típusait az alkáli jelleg szerint és állapították meg azok érchordó képességét. Kimutatták a telérmenti tárolókőzetek változásainak állomásait a szadoni körzet polimetallikus lelőhelyein. Kimutatták továbbá a rejtett ércesedés kutatási ismérveit, melyek a Hegyi Oszétia területén a granitoidokhoz kapcsolódnak.

A kapott eredményeket felhasználják a Szadoni Cn-Horgany Kombinát terepkutatási munkálataiban és a Szevkazgeologija termelési egység tevékenységében.

Összefoglalva az eredményeket: elkülönítették a kálium-jellegű, kevésbé lúgos granitoid típusokat, melyek az ércesedéshez kapcsolódnak és kidolgozták a rejtett ércesedés terepvizsgálati követelményeit.

Illusztráció 31, tábl. 43, forrásmunka: 190.

SSZ=870820884

TIP=4

CCC 04870011951

Cím: Tárolókőzetek elhelyezkedésének törvényszerűségei a Pripjatyiv szárazföldi olajtározó sóalatti üledékeiben

Szerző: Bekszman F.J.

1987

225 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Pripjaty-iv pjarnuszko-lanszki szárazföldi sóalatti olaj- és gázadó rétegek földerítése, célja pedig ezen rétegek tározó kőzetei elhelyezkedési törvényszerűségeinek megállapítása /a területek besorolása, rangsorolása, ill. a legvalószínűbb olaj- és gázadó rétegek kiválasztása szempontjából/.

Módszerek: anyagösszetétel, tározási tulajdonságok vizsgálata, számítógépes adatfeldolgozás, a helyi tektonikai szerkezet történetének modellezése geofizikai furólyuk-adatok felhasználásával és geofizikai alapadatokkal.

A kutatók bizonyították a lokális szerkezetek fejlődésében a konszedimentációs jelleg meghatározó hatását a tárolókőzetek elhelyezkedésére. Kidolgozták az előrejelzési módszert a szárazföldi üledékekre, a zátonyközi süllyedés esetére. Prognosz-

tikus térképeket készítettek a tárolókőzetek elterjedéséről, melyek felhasználhatók az olajkutatói munkák tervezésénél, a folyékony nyersanyagok kutatásánál.

A módszer alkalmazásának gazdasági hatása 1983-85. között 372,6 ezer rubel. A kutatási eredmények alkalmazási területe: BSZSZK Geológiai Hivatalának Belnyeftyegezrazvedka Trösztje, Belorusz-nyeftye Egyesülés, UKRNIGRI Csernyigovi Részlege.

Illusztráció 54, tábl. 17, forrásmunka: 168.

SSZ=880808555

TIP=4

CCC 04870005303

Cím: A rendkívül alacsony rétegyomás mennyiségi értékelése a Szkita-lemez krími részének alsó-kréta kori karbonátos szénhidrogénos lerakódásaiban

Szerző: Zsucsenko G.A.

1987

162 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Szkita-lemez krími részének alsó kréta időszaki karbonátos kőzetei, melyeket igen alacsony rétegyomás jellemez.

A munka célja azon földtani tényezők tisztázása, melyek ezen alacsony rétegyomást okozzák, ill. megfelelő földtani, geofizikai furólyuk-vizsgálat kidolgozása a becslési előrejelzés és a kutatási munka hatékonyságának fokozására.

A kutatás során megállapították és osztályozták az alacsony nyomást létrehozó okokat. Kidolgozták az alacsony rétegyomás előrejelzésének földtani alapját a karbonátok kőzettani tulajdonságainak változásai függvényében. A furólyuk földtani, geofizikai vizsgálata révén kidolgozták az alacsony nyomás előrejelzését és becslését. Kidolgozták az "Ideiglenes módszertani ajánlást az alacsony rétegyomás előrejelzésére a Krim-fsz. felsőkréta karbonátos rétegeiben, földtani-geofizikai furólyuk vizsgálati adatok alapján" továbbá az "Ideiglenes módszertani ajánlás a hidrosztatikainál kisebb rétegyomás előrejelzésére az előkárpati övben földtani-geofizikai furólyuk adatok alapján" c. kiadványokat.

Az ajánlásokat a legjobb öblítőiszap sűrűség kiválasztásánál használják az előrejelzett rétegyomás függvényében. A gazdasági hatás 82 ezer 835 rubel. Alkalmazási terület: gázadó területek, karbonátos rétegekkel, ahol gáz- és olajadó rétegek alacsony rétegyomás mellett helyezkednek el.

Illusztráció 25, tábl. 12, forrásmunka: 97.

SSZ=880975415

TIP=4

CCC 04870008085

Cím: Az Adücs-Tarini töréses öv ujjabbkori tektodinamikája ill. behatárolása /Verhojanszki-Kolimai hegységképződési terület/

Szerző: Komzin V.B.

1987

268 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja: az Adücs-Tarini töréses öv és határvidéke neogén tektonikai felépítésének és fejlődési törvényszerűségeinek vizsgálata; az ujjabbkori tektonikai hatások értékelése az ércetek elhelyezkedésére.

A területen először rangsorolták a tektodinamikai rendszereket. Kiválasztották négy ujjkori tektonikai feszültségi és alakváltozási övet, melyek kora /föltehetőleg/ késő oligocén - kora miocén, késő miocén - kora pliocén, késő pliocén - kora jégkor, közép jégkor. Megbízható kapcsolatot mutattak ki az új tektonikai rangsorolt jellemzők és az ércképződés között. Statisztikailag megalapozott tájékoztató jellemzőket kaptak, melyek alapján különböző adottságú területek választhatók ki, vagyis, hogy melyek a kevésbé kecségtetők, ill. melyek azok, ahol nagy antimon- és aranytartalmú testek elhelyezkedése igen valószínű.

Az eredmények alkalmazási területe: körzeti neotektonikai vizsgálatok ércetek és torlatok felkutatására, valamint földrennés-előrejelzés.

Illusztráció 61, tábl. 57. forrásmunka 163.

SSZ=870796199

TIP=4

CCC 04860019733

Cím: A Kaspi-süllyedék sóalatti rétegei karbonátos gáz- és olajgyűjtő közeteinek típusai és tulajdonságai /a Karacaganaki- és Zsanazsoli-lelőhelyek példáján/

Szerző: Sersukov I.V.

1986

251 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a jelzett lelőhelyek "kungur" előtti karbonátos közeteit vizsgálta.

Kutatási módszerek: a tárolási tulajdonságok laboratóriumi vizsgálata, higanyos pórusmérés, közettani fácies elemzés, a közetek kapillárisos telítése luminofor segítségével, "színezett" csiszolatok vizsgálata, furólyuk-geofizikai vizsgálatok adatainak elemzése, raszter elektronmikroszkópos vizsgálatok.

Először dolgoztak ki számítási módszereket a póruscatornák és repedések összefüggéseinek, valamint az elméleti áthatolhatóság vizsgálatára a szivárgási elmélet alapján. Modelleket javasolnak a tározók elhelyezkedésére különféle fáciesű üledékek esetén. Vázlatokat készítettek a repedettség eloszlásáról. A bonyolult karbonátos tározók kiválasztási és értékelési módszerét a Karacsaganaki- és Zsanazsoli lelőhelyek készleteinek számításánál használták.

A munka gazdasági haszna 72,5 ezer rubel volt. A kutatás eredményeit az Uralnyeftyegeozogeologija termelési egyesülésnél, a KAZNIGRI Aktyubinszki részlegénél, a VNIIGAZ és a VNIINYEFTY tevékenységében hasznosítják.

Illusztráció 66, tábl. 17, forrásmunka 109.

SSZ=870796197

TIP=4

. CCC 04860019557

Cím: Az olaj- és gázfelhalmozódás földtani, geokémiai feltételei a turáni lemez keleti része alsó-kréta és jura kori összleteiben

Szerző: Sevjakov V.A.

1986

176 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja: a közép időszaki üledékek olaj- és gáztartalma becslési megbízhatóságának fokozása, a felhalmozódás földtani, geokémiai, termobárikus kutatása révén.

Kutatási módszerek: paleotektonikai elemzés, a szénhidrogének felhalmozódási helyeinek tanulmányozása, valamint a gáz, olaj összeételének vizsgálata és regressziós, korrelációs elemzés.

Kidolgozták a szénhidrogén-felhalmozódás kialakulásának geológiai modelljét. Többtényezős statisztikai kapcsolatrendszerrel dolgoztak ki, leírták a folyékony és gáznemű szénhidrogének kölcsönös oldhatóságát és kimunkálták a kondenzátum-képződés peremkészleteinek mennyiségi becslési módszertanát.

Az ajánlásaikat, így a Türkmén SzSzk Földtani Hivatala és a Türkméniai Kőolaj- és Gázipari Termelési Egyesülése, felhasználták még a Türkmén SzSzk területén folyó szénhidrogén-kutatások 1986-1990. évi komplex fejlesztési tervének kidolgozásához is.

Összefoglalva: a szerzők prognosztizálták a mélyenfekvő szintek olaj- és gáztartalmának övezetbeosztását, kijelölték az elsődleges fontosságú feltárandó területeket.

Illusztráció 19, tábl. 16, forrásmunka 142.

SSZ=870796191

TIP=4

CCC 04860019116

Cím: Rétegtani és közettani vizsgálat kalkopirités ércen a Szibajszkij és Oktyabrszkij lelőhelyeken /Dél-Ural/

Szerző: Maszlenyikov V.V.

1986

356 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: kőzetek, rétegtani vizsgálatok, ércetestek; célja pedig a vulkáni, üledékes szintek rétegtani jelentőségének vizsgálata, azon belül az érces és meddő rétegek összehasonlítása közettani és geokémiai jellemzők szerint.

A kutatás módja: térképezés, elemzés, az eredmények számítógépes, statisztikai feldolgozása. A kutatás során megállapították az érces szintek rétegtani jellemzőit /a különbségeket a meddőtől/ osztályozták a kőzeteket, ill. kimutatták a kőzetek ércetestek kutatására gyakorolt jelentőségét. Új kutatási szempontokat dolgoztak ki és ajánlásokat tettek az ércmezők egyes területeire.

Alkalmazási terület: a SZU Szinesfémkohászati Minisztériuma Urali Ércutatási Expedíciója, SZU Geológiai Minisztériuma Baskirgeológija egyesülésének Délkeleti Expedíciója.

Illusztráció 169, tábl. 31, forrásmunka 167.

SSZ=870796190

TIP=4

CCC 04860019095

Cím: A Buzuluki-mélyföld tektonikai felépítésének és geológiai fejlődésének sajátosságai a középső devonkori üledékek kőolaj- és földgáztartalmának távlati becslése céljából

Szerző: Csekalov O.J.

1986

139 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a Buzuluki-mélyföld középső devonkori karbonátos kőzetlerakódásait vizsgálta.

A kutatás célja: új kőolaj- és gázfelhalmozódások felderítése a terület tektonikájának és geológiai fejlődésének komplex vizsgálata alapján, ill. a kőolaj- és földgázkutatások minőségének javítása céljából.

A kutatómunka során geológiai-geofizikai adat- és információelemzést, litológiai, fácies vizsgálatokat, magminta-próbákat végeztek el. Ezen a területen először tártak fel vetődéseket és vetődés-módosulásokat, továbbá megállapították azok lehetséges változatait.

A kutatás eredményeit felhasználhatják az olaj- és gázkutatási munkák tervezéséhez a Buzuluki-mélyföld térségében és az azt körülvevő területeken. Megállapítást nyert, hogy az olaj- és gázfelhalmozódás együtt jár egyes szerkezeti-tektonikus teraszok kiemelkedő tömbjeivel, amit délről szaggatott törések határoznak meg. Ezzel az olajkutatás új kutatási tényezőjét határozták meg. Emellett új módszereket dolgoztak ki a perspektivikus olaj- és gázövezetek felkutatására és elkészítették a középső devonkori üledékek szerint a Buzuluki terület felépítésének modelljét.

Illusztráció 22, tábl. 2, forrásmunka 55.

SSZ=870820855

TIP=4

CCC 04870011456

Cím: Korai szinklinális vulkanogén formációk és pirites ércesedés a dombarovi körzetben

Szerző: Ljadszkij P.V.

1987

227 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutató elvégezte a vizsgált terület vulkanogén képződményeinek alakzati osztályozását. Kimutatta az összefüggéseket a pirites ércesedés összetétele és annak kialakulási feltételei, valamint a vulkanogén képződmények összetétele és differenciáltsága mértéke között. Megállapította, hogy miként függ össze a pirites ércesedés a bazaltformációk késői képződményeivel, ami jelentősen növeli a perspektivikusan megkutatandó területeket.

A kutatás során új ércmezőt, lelőhelyet és több ércelőfordulást tártak fel. A Dombarov kerület prognosztikus felmérését és a kutatómunkák irányaira tett ajánlásokat átadták az Orenburggeologija termelési egyesülésnek. A kutatás eredményei felhasználhatók a pirites ércesedés prognosztizálására és felkutatásához, egyebek közt az Uralgeologija, az Orenburggeologija, a Zapkazgeologija és a Baskirgeologija termelési egyesülésnél.

Illusztráció 35, tábl. 2, forrásmunka 120.

III. A VIZI ERŐFORRÁSOK - KÖZTÜK TERMÉLVIZKÉSZLETEK - VÉDELME ÉS HASZNOSÍTÁSA

SSZ=870818773

TIF=4

CCC 04870012393

Cim: A Nyugat-Donyec-medence hidrogeológiai feltételei változásainak tanulmányozása a felszín alatti vizek védelmét és ésszerű hasznosítását célzó intézkedések megalapozásához

Szerző: Fgrebnoj J.P.

1987

166 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: hidrogeológiai és migrációs paraméterek, felszín alatti vizek üzemi készletei, a felszín alatti vizek technogenezise. A kutatás célja: a Nyugat-Donyec-medencei hidrogeológiai feltételek változása sajátosságainak vizsgálata; a felszín alatti vizek ésszerű hasznosítását célzó természetvédelmi intézkedések megalapozása és kidolgozása.

A kutatás során infiltrometriás vizsgálatokat végeztek, továbbá matematikai modellezést ESZ-1022 és analóg modellezést BUSZE-70 típusú számítógépek segítségével. Első ízben készült mennyiségi becslés az adott régió felszín alatti vizeinek vízcsere-mutatóiról. Kidolgozták a felszín alatti vizek ésszerű hasznosításának vázlattervét és természetvédelmi intézkedésekre tettek ajánlást a bányavízgyűjtő-tavak térségében. Kidolgozták a Nyugat-Donyec-medence hidrogeológiai feltételeinek modelljét.

Az ajánlásokat a "Juzsukrgeologija", "Donbasszgeologija" és más termelési egyesületeknél vezették be. A kutatási eredmények felhasználása révén rövidebb idő alatt végezték el a felszín alatti vízkészletek becslését az "Juzsukrgeologija" egyesületénél. A becslésnél a technogén tényezőket és a hidrokémiai viszonyokat vették figyelembe.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: szénlelőhelyek hidrogeológiája, ökológiai hidrogeológia.

Illusztráció 17, tábl. 14, forrásmunka 115.

SSZ=870818452

TIF=4

CCC 04870010610

Cim: Használt vizek visszaáramlásának összehasonlító értékelése az Elő-Kaukázus és a Kaukázusontúl folyami medencéiben /a Jegorlik- és Razdan-folyó példáján/

Szerző: Ezekján Sz.Sz.

1987

242 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a különböző típusú öntözőrendszereket tanulmányozta, s ezen belül két olyan folyómedencét, amelyre fejlett öntözés épül. A kutatás célja: a vizelvezetés ésszerűsítési lehetőségeinek vizsgálata, az alagszórendszerei vizlefolyás, ill. a használt víz visszaáramoltatás törvényszerűségeinek feltárása az Elő-Kaukázus és a Kaukázusontúl folyómedencéiben, tekintettel a hatékony vízhasznosítási és vízvédelmi követelményekre.

A kutatómunka során kidolgozták az ésszerű vízkészlet-hasznosítás metodikai alapjait. Megvizsgálták a visszanyert vizek mennyiségi és minőségi mutatóit a különböző öntözőrendszerekre és egészében véve a két folyómedence vonatkozásában, prognosztikus becslést készítettek a használt vizek mennyiségi és minőségi változásaira az elkövetkező évekre. A metodikai megalapozó anyagok és a kísérleti számítások alapján felvázolták a hatékony vízhasznosítás és üzemi vízkészlet-növelés lehetőségeit az öntözőrendszerek térségében és egészében véve az Elő-Kaukázus ill. az Ararát-völgy eléggé tipikus folyómedencéire.

A kutatási eredményeket az izobilneni kerület Tiscsenszkij Szovhozában /Sztavropoli terület/ kb 300 ha területen hasznosították, 83 rubel/ha megtakarítást érve el. A kutatási eredmények széleskörűen felhasználhatók a vizgazdálkodási tervezőintézetek és vállalatok munkájában.

Illusztráció 26, tábl. 56, forrásmunka 220.

SSZ=370818431

TIF=4

CCC 04870010005

Cim: Primer fitoplankton-termelődés törvényszerűségei különböző típusú vizgyűjtőkben

Szerző: Minyejeva N.M.

1987

198 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya az Észak-Dvina-i tóvidék, a Ribinszki- és Seksznyinszki-viztározók fitoplanktonja, célja pedig a primer fitoplankton-képződés sajátosságainak feltárása és összehasonlító értékelése. Mindez olyan - eltérő típusú - viztározókban, amelyekben az eutrofizáció már korai stádiumban van.

A kutatók elemezték a primer produkció és a viztározók sajátosságai közötti összefüggéseket; kimutatták az asszimilációs értékek csökkenését és a napenergia-hasznosulás hatékonyságának növekedését a fotoszintézis során a trofizációs szint emelkedésénél stb. A kutatók értékelték a viztározók trofikus állapotát, mennyiségi összefüggéseket állítottak fel, amelyek a primer termék meghatározásának gyorsított módszereihez szükségesek.

A kutatás eredményei felhasználhatók a hidrobiológia, a vízgazdálkodás és az ivóvízellátás területén.

Illusztráció 28, tábl. 56, forrásmunka 248.

SSZ= 870820920

TIP=4

CCC 04870008673

Cím: Felszín alatti vizek eloszlásának és képződésének feltételei a nyugat-mongóliai Góbi--Altáji régió hidrogeológiai szerkezeteiben

Szerző: Battimur R.

1987

137 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: alsó-protozoikumai metamorfikus kőzetek, alsó-kambriumi vulkanogén üledékes kőzetek, ill. neogén agyagos és laza negyedkori üledékek lerakódása.

A kutatás célja: a régió geológiai fejlődéstörténetének tanulmányozása, a szerkezeti tényezőknek a természetes felszín alatti vízkészletek kialakulásában és kémiai összetételében játszott szerepének megismerése, a felszín alatti vizek képződésének és elterjedésének vizsgálata a nyugat-mongóliai hidrogeológiai szerkezetekben.

Kutatási módszerek: hidrogeológiai kutak fúrása, s bennük szivárgás-kísérleti vizsgálatok végzése, vízminták laboratóriumi elemzése, felszíni geofizikai vizsgálatok, karottázsmérések és légifényképek kiértékelése.

A kutatóknak először sikerült rendszerbe foglalni a felszín alatti vizek eloszlásának feltételeit a vizsgált nyugat-mongóliai hidrogeológiai szerkezetekben. Egész sor törvényszerűséget tártak fel a felszín alatti vizek képződésének feltételeiről és összetételéről. Felmérték ezen törvényszerűségek extrapolálhatóságát is az ország más régióira. Elkészítették Altaj város vízkivételi létesítményeinek és központi vízellátásának tervét. Megállapították, melyek a felszín alatti üzemi vízkészlet kialakulása szempontjából legkedvezőbb hidrogeológiai szerkezetek, prognosztizálták a különféle szerkezetek vízbőségét, ajánlást tettek a vizkutatási munkák beindítására legalkalmasabb területek kiaknázására.

Illusztráció 8, tábl. 11, forrásmunka 151.

SSZ=870818802

TIP=3

CCC 02870049559

Cim: Talajviz-képződés feltételeinek vizsgálata és prognosztizálása a természetes és technogén tényezők figyelembe vételével

1986

105 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatók az Apseron-félsziget felszín alatti vizeit vizsgálták. Ajánlásokat dolgoztak ki az Apseron-félsziget talajvizszintjének csökkentésére és szabályozására, továbbá környezetvédelmi intézkedéseket dolgoztak ki az adott térségre. Modelleket állítottak fel a felszín alatti vízfolyások kialakulásának vizsgálatára.

A kutatás eredményei felhasználhatók a talajjavítás, a vízügyi építés és tervezés területén.

Illusztráció 3, tábl. 1, forrásmunka 34.

SSZ=870818456

TIP=4

CCC 04870010667

Cim: Folyami vízlefolyás tér- és időbeni változásai

Szerző: Fomcsenkov A.K.

1987

256 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a folyami lefolyásnak a természetes és antropogén tényezők hatására bekövetkező tér- és időbeni változásait tanulmányozta. A lefolyás-ingadozás szinkronitása alapján elvégezte a vizsgált terület körzetesítését, kimutatta és elemezte az összes folyami lefolyás anomáliát, értékelte a lehetséges lefolyás-változásokat. Mennyiségi becslést készített a vízlefolyás és a hidrometeorológiai tényezők kölcsönhatásáról, megjelölte az aszinkron lefolyáingadozással jellemezhető területeket. Elkészítette a korrelációs elemzés metodikáját, valamennyi földrész szinkron vízlefolyásos körzeteinek térképeit, becsléseket készített a vízi erőforrásokról.

A kutatási eredmények alkalmazása lehetővé teszi a hidrológiai számítások pontosságának növelését a vízi erőforrások racionális, többcélú hasznosításának és védelmének távlati tervezése, ill. prognosztizálása során.

Illusztráció 52, tábl. 33, forrásmunka 183.

SSZ=870818803

TIP=3

CCC 02870049560

Cím: Folyami és felszín alatti vizek kölcsönhatásának mennyiségi értékelése Jevlah város körzetében /Kura-folyó torkolata/

1986

91 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatók a Kura-folyó torkolatánál elterülő Jevlah város körzetében vizsgálták a folyammedencét.

A kutatás célja: a Kura-folyó és a felszín alatti vizek kölcsönhatásának mennyiségi értékelése. Alkalmazott kutatási módszer: a hidrogeológiai feltételek analóg modellezése BUSZE-70 típusu elektronikus integrátorral.

A kutatás eredményeként mennyiségi adatokat kaptak a Kura-folyó felszín alatti vízbefolyásairól és a visszaáramlás mértékéről. Kiszámították a folyóágy szivárgási ellenállásának összesítő paraméterét. A kapott eredményeket felhasználják a Kura-medence vízkészletei komplex hasznosítási tervének kidolgozásához. A kutatási eredmények ezen kívül felhasználhatók a meder-vizmérlegek, az öntözött területekről visszaáramló vizek, a felszín alatti és a felszíni vizek kölcsönhatása meghatározásához.

Illusztráció 39, tábl. 4, forrásmunka 17.

SSZ=880808853

TIP=4

CCC 04870004942

Cím: Bányatavak kialakulásának és működésének sajátosságai /Belorusszia példáján/

Szerző: Homics Sz.A.

1987

229 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya az építőanyagok nyiltszíni kitermelése folyamán keletkezett bányatavak vizsgálata Belorussziában, célja pedig a "működő" /élő/ bányatavak kialakulása természetes és technogén előfeltételeinek meghatározása.

Bebizonyították, hogy a bányatavak nagy hasonlóságot mutatnak a természetes tórendszerekkel. Feltárták a vízgazdálkodási rekultivációs létesítmények sajátosságait, továbbá a bányatavak szabályozásának szükségességét és lehetőségeit. Tényekkel támasztották alá, ill. alapozták meg a bányatavak állapotának és

hasznosítási lehetőségeinek felmérését. Kidolgozták a vizgazdálkodási rekultiváció tudományos megalapozásának vázlatát.

A vizgazdálkodási rekultivációs létesítmények értékelésével kapcsolatos kutatási anyagokat hasznosításra átadták a Belorusz SzSzk Város- és Vízépítési Tudományos Kutatóintézetének.

Illusztráció 31, tábl. 36, forrásmunka 190.

SSZ=870822681

TIP=4

CCC 04870011596

Cím: Dnyeperi víztározókon a lebegtetett szilárd anyag mozgásának tanulmányozása

Szerző: Szipczenko P.V.

1987

130 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerves és ásványi eredetű lebegtetett szilárd anyagok vizsgálatának célja: vízbe kerülésük és eloszlásuk törvényszerűségeinek feltárása a Dnyeperi Vizlépcső tározóinak területén.

A munka során modellt dolgoztak ki a zavarosság mértékének kiszámítására a főbb hidrometeorológiai tényezők figyelembe vételével. Megállapították a teljes lebegtetett szilárd anyag, s külön a szerves rész szezonális felületi eloszlásának sajátosságait. A lebegtetett szilárd anyag jellegére és koncentrációjára vonatkozóan kapott vizsgálati adatokat az "Ukrjuzsgiprokommunasztroj" Intézet felhasználta a Kijevi Víztározó vízkivételi művének tervezéséhez. Elkészítették a lebegtetett szerves anyag mérlegét, megállapították a szilárd anyag mennyiségi változásait, és kidolgozták a lebegtetett anyag granulometriás összetétele meghatározásának ülepitéses módszerét.

A kutatási eredmények felhasználói: Energetikai Minisztérium, Vizgazdálkodási Minisztérium, Goszkomhidromet /Állami Vízügyi és Meteorológiai Szolgálat/, USZSZK TA /radioökológiai, hidrobiológiai, hidrokémiai kutatások/.

Illusztráció 27, tábl. 16, forrásmunka 153.

SSZ=880977621

TIP=4

CCC 04870013915

Cím: A víztározók feltöltődésének hatása a felszín alatti vizek szintmozgására

Szerző: Rudcsenko Ny.F.

1987

163 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: síksági jellegű víztározók /különböző fizikai-földrajzi körzetekben/, amelyeknél a gátakon a vizesés magassága 10-25 m. A kutatás célja: a hidrológiai és hidrogeológiai tényezőknek a talajvíz emelkedésére és a víztározók szivárgási veszteségeire gyakorolt hatását jellemző mennyiségi mutatók kiszámítása.

A kutatás során az elektronikus analóg és matematikai modellezés módszereit alkalmazták. Komplex értékelést készítettek a különböző tényezők hatásáról a talajvíz-emelkedés és a szivárgási veszteségek intenzitására ill. mértékére. Módszereket dolgoztak ki a talajvíz-emelkedés időbeni és terjedési változásainak kiszámítására a víztározók telítődésének különböző fázisában. A számítási metodikát beépítették abba a módszertani útmutatóba, amelyet a SZU TA Hidrogeológiai Kutatási Központja hagyott jóvá.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: Goszkomhidromet, Hidroprojekt /SZU Energetikai Minisztériumának intézményei/, Giprovdhoz /SZU Vizgazdálkodási Minisztériuma/.

Illusztráció 26, tábl. 11, forrásmunka 126.

SSZ=880975407

TIP=4

CCC 04870007812

Cím: A hélium hidrogeokémiája és szerepe a vízáradó talajszintek kölcsönhatásának indikátoraként /a Moldáv-ártézi lejtő példáján/

Szerző: Moraru K.J.

1987

255 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: Moldávia felszín alatti vizei; célja: a felszín alatti vizekben a hélium-mező kialakulási törvényszerűségeinek vizsgálata és módszerek kidolgozása a hélium, mint a vízáradó talajszintek kölcsönhatásának indikátora alkalmazására.

A kutatás során feltárták a hélium eloszlásának regionális törvényszerűségeit, kidolgozták a vízáradó rétegek kölcsönhatása meghatározásának metodikáját és a víz-hélium áramlás intenzitásának értékelési módszerét. Elsőként készítették el a vízáradó talajszintek hélium-térképeit, pontosították Moldávia tektonikus felépítéséről alkotott képet. Kijelölték a felszín alatti vizek függőleges átfolyási körzeteit, körzetesített térképet állítottak össze Moldáviáról a vízáradó talajszintek kölcsönhatási viszonyainak alapján.

Illusztráció 65, tábl. 16, forrásmunka 167.

SSZ=880970451

TIP=3

CCC 02870015235

Cim: Ajánlások a kis folyók vízkészletének ésszerű hasznosítására és védelmére az ország főbb gazdasági régióiban

1985

266 old.

Csoport: B

Nyelv: 570

A Szovjetunió területén található kis folyók vizsgálatának célja az volt, hogy metodikai ajánlásokat, ill. kutatási témajavaslatokat dolgozzanak ki az adott tárgykörben. A kutatók átfogó javaslatokat készítettek azokról a létesítményekről, melyek biztosítják a kis folyók vízkészletének ésszerű és komplex hasznosítását.

A kutatási eredmények hasznosulása: a vízügyi tervezők munkatermelékenységének növelése és a tervezési megoldások tudományos megalapozottsági szintjének emelése. A kutatás eredményeinek alkalmazási területe: a kis folyók komplex hasznosítását, ill. védelmét célzó tervek és tervezetek.

Illusztráció 13, tábl. 70, forrásmunka 304.

SSZ=880970901

TIP=3

CCC 02860042348

Cim: A hidrokémiai tudományág fő vívmányainak áttekintése, vizsgálatok végzése a szárazföldi természetes vizek kémiai összetétele alakulásának általános elméleti megalapozása céljából

1985

661 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Föld hidroszférája, beleértve a légköri, felszíni és talajvizeket is. Célja: a természetes vizek főbb keletkezési folyamatainak leírása a víz--kőzet--élelőanyag rendszerben, a Föld különböző rétegeiben keletkező vizek kölcsönhatásának megállapítása, a víztömeg, valamint az egységes földi hidroszféra izotóp- és kémiai összetétele keletkezési modelljének kidolgozása.

Kutatási módszerek: a vizekben található stabil izotópok tömegspektrometriás elemzése, továbbá a vízi élőlényekben, a vizekben és a fenékküledékekben található nehézfémek neutron-aktívációs elemzése.

Kutatási eredmények: paleobiomonitoring és paleobiorekonstrukciós módszerek, magas mikroelem-koncentrációk kialakulásának mechanizmusa, geokémiai modellek. Eredményhasznosítás: a természetes vizek különböző válfajai kölcsönhatásának tanulmányo-

zása, a főbb keletkezési és terjedési folyamatok, ill. törvényszerűségek, valamint a vizek összetételére gyakorolt antropogén hatások vizsgálata.

Terjedelem: 7 kötet, benne 138 illusztráció, 80 táblázat és 666 forrásmunka-hivatkozás.

SSZ=880983585

TIP=3

CCC 02870063662

Cim: A Terszkej-Alatau hegygerinc termálviz-készleteinek vizsgálata

1987

89 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya a Terszkej-Alatau hegygerinc termálvizeinek természetes feltörései, célja pedig a vízkészletek kialakulási feltételeinek feltárása, mennyiségi és minőségi értékelése.

A kutatók geológiai és hidrogeológiai térképeket készítettek a természetes felszínretörések helyszínéről és ajánlásokat tettek a lelőhelyek ésszerű hasznosítására, egyebek közt az Isszik-Kul-i üdülőkörzet fejlesztése céljából.

A kutatási eredmények felhasználhatók a hidrogeológiai, a geológiai és az egészségügy területén.

Illusztráció 10, tábl. 11, forrásmunka 24.

SSZ=870820800

TIP=3

CCC 02870032353

Cim: Örményországi ásványvizek eloszlási törvényszerűségeinek vizsgálata az értékes összetevők hasznosítása céljából

1986

52 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya az Örmény SZSZK idzsevani, gukaszjani és ahurjani járásainak területén található szénsavas vizek, célja: a gyógyviz-források vizsgálata fürdő- és ivókúras hasznosításuk céljából.

Izotópvizsgálattal állapították meg az ásványvizek korát, amely 25 évtől /Bzsní, Dilizsan/ több mint 10 000 évig terjed /Azatavan/.

A kutatások eredményeit gyakorlati felhasználásra átadták a helyi termelővállalatoknak. Az eredmények alkalmazási területe: balneológia, élelmiszeripar /palackozott gyógyviz/, mezőgazdaság.

Illusztráció 5, tábl. 11, forrásmunka 25.

SSZ=870796205

TIP=4

CCC 04860020088

Cim: Az Urálon túli vidék szénsavas vizei és azok keletkezési viszonyai

Szerző: Vdovin, J.P.

1986

295 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

Az Urálon túli vidék gyógyhatású ásványvizei vizsgálatának célja: a helybéli szénsavas vizek keletkezési, eltejedési feltételeinek tisztázása, valamint a vizek gyógykezelési hasznosításával kapcsolatos kérdések megoldása.

Megvizsgálták a vidék hidrogeológiai, ill. kőolaj- és földgáz-kutjait; vizmintákat vettek és tanulmányozták azok fizikai jellemzőit, kémiai és gáz-összetételét. Meghatározták a szénsavas vizek fajtaíait és altípusait, feltárták azok kapcsolatát a vidék eltérő kémiai összetételű vizeivel. Tanulmányozták a szénsavas vizek képződési viszonyait, és megállapították a kémiai összetétel és a vízmozgási feltételek közötti összefüggéseket. Megvizsgálták a függőleges és vízszintes vízkémiai és vizdinamikai övezetek kölcsönhatásait, s értékelték az újabb szénsavas és nem szénsavas gyógyvízkészletek feltárási lehetőségeit az Urálon túli térségben. Kiszámították a szénsavas vizek potenciális készleteit, 19 vizlencsét találtak a Kamislovszkaja-típusúból. A térségben lehetőséget látnak a Jesszentuki-típusú ásványvíz lelőhelyeinek távlati feltárására is.

A gyógyvizek hasznosítására vonatkozó gyakorlati ajánlásokat egyebek között az "Uralgeologija" egyesülés alkalmazza kutató-feltáró munkáiban.

Illusztráció 57, tábl. 39, forrásmunka 261.

SSZ=870818147

TIP=3

CCC 02870043043

Cim: A vlagyivosztoki üdülőövezet partmelléki fenéklerakódásainak és időjárási-éghajlati viszonyainak vizsgálata

1985

105 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

Vlagyivosztok tengerparti üdülőövezetében a tengervíz, az éghajlat és az időjárási viszonyok beható vizsgálatának célja az volt, hogy újabb gyógyiszapmezőket tárjanak fel, éghajlati értékelést készítsenek a helyi természeti feltételek gyógyászati célú, az eddiginél ésszerűbb kihasználására.

A munka során újabb gyógyiszap-lelőhelyeket fedeztek fel, jellemezték az üdülőövezet éghajlati és mikroklimatikus sajátosságait és meghatározták a klimaterápia meteorológiai feltételeit. A kutatók ajánlásokat tettek az újabb gyógyiszapmezők hasznosítására és a klimaterápia megszervezésére.

Illusztráció 15, tábl. 30, forrásmunka 46.

SSZ=870818146

TIP=3

CCC 02870043041

Cim: Kutatások az Amuri-öböl térségében gyógyiszap-mezők feltárása céljából

1985

84 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja az volt, hogy az Amuri-öböl vízterében olyan iszaplerakódásokat tárjanak fel, amelyek gyógyászati céljra is alkalmasak, továbbá jellemezzék az iszapok fizikai-kémiai és közegészségügyi-bakteriológiai tulajdonságait, ill. értékeljék azok balneológiai jelentőségét.

A kutatók új gyógyiszap-lelőhelyeket találtak az öböl térségében. Előbecslést készítettek a készletekről és pontosították a lelőhelyek határvonalait. Ajánlásokat tettek az új gyógyiszap-mezők hasznosítására.

A kutatási eredményeket a közegészségügyi üdültetési és gyógyászati intézmények alkalmazzák tevékenységükben.

Illusztráció 7, tábl. 17, forrásmunka 14.

IV. A TALAJ ÉS TERMŐFÖLD VÉDELME ÉS HASZNOSÍTÁSA

SSZ=870803373

TIP=4

CCC 04870000194

Cim: Sötét gesztenyebarna talajok viz- és sóháztartásának szabályozási módszerei /az Irtis-Karaganda csatorna övezetében/

Szerző: Raimbajev K.T.

1986

198 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Karagandai terület öntözött sötét gesztenyebarna talajai. Célja: a viz- és sóháztartás öntözés hatására történő módosulása törvényszerűségeinek megállapítása, ill. módszerek kidolgozása a sötét gesztenyebarna talajok viz- és sóháztartásának olyan szabályozására, mely biztosítja a termőföld és a vízi erőforrások hatékony hasznosítását, s ezáltal a különböző mezőgazdasági kultúrák tartósan jó termés hozamának elérését.

A fenti szabályozási módszerek elméleti megalapozásán és kísérleti alkalmazásán túlmenően a kutatás eredményeképpen új talajjavítási módozatok készültek a Karagandai terület sötét gesztenyebarna talajaira. Az új talajjavítási metódusok biztosítják a talajok termőképességének megőrzését, ill. a víz-odavezetés vagy -elvezetés volumenének 10-15 %-os csökkentését.

A kutatási eredmények gyakorlati bevezetésre kerültek a Karaganda terület öntözött termőföldjein, mintegy 6400 hektáros területen. A gazdasági megtakarítás évi 84 ezer rubel. A kutatási eredményeket bevezetésre ajánlották a Goszagroprom ill. a SZU Vizgazdálkodási Minisztériuma üzemeltető és tervező szervezeteinek.

Illusztráció 28, tábl. 40, forrásmunka 164.

SSZ=870796752

TIP=4

CCC 05860001904

Cim: A gyümölcsstermesztés biológiai-ökológiai alapjai karbonátos talajokon /Krim terület/

Szerző: Molcsanov J.F.

1986

491 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatómunka célja az volt, hogy az erősen meszes talajokon termesztett főbb gyümölcsfajták legfontosabb jellemzőinek /növekedés, tápanyagfelvétel, produktivitás/ alapján kidolgozzák a karbonátos talajok gyümölcsstermesztési hasznosításának biológiai-ökológiai alapjait.

A munka során értékelték a meszes talajok gyümölcsstermesztési alkalmasságát és ennek megfelelő osztályozását, továbbá meghatározták az egyes gyümölcsstermő növényfajták relatív tűrőképességét a talaj mésztartalmával szemben. Megállapították a CaCO_3 mennyiségének megengedett felső határértékeit az egyes növényfajták szerint, a legelterjedtebb talajtipusokra.

A kutatás eredménye: olyan biotechnológiai rendszer, amely biztosítja a sikeres intenzív gyümölcsstermesztést a magas mésztartalmú talajokon. A Krímen 19 200 ha karbonátos talajt értékelték ki, és ebből 17 500 ha-t találtak alkalmasnak gyümölcsösök telepítésére.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: meszes-karbonátos talajú körzetek, karbonátos talajképző kőzetekkel.

Illusztráció 27, tábl. 137, forrásmunka 886.

SSZ=870796760

TIP=4

CCC 04860019364

Cím: Az Ararát-völgykatlan előhegyi övezete köves szürkés- és gesztenyebarna talajainak agrofizikai tulajdonságai és azok változásai

Szerző: Nazaretján A.C.

1986

191 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: az Ararát-völgykatlan előhegyi zónájának köves szürkésbarna félsivatagi és gesztenyebarna talajai. Célja: a köves talajok agrofizikai tulajdonságainak értékelése, továbbá a művelés hatására történő módosulásuk okainak feltárása és azokhoz megfelelő szabályozási módszerek kidolgozása.

Elsőként tárták fel a köves talajok agrofizikai tulajdonságainak a művelésbe vétellel és mezőgazdasági hasznosítással kapcsolatos módosulások okait és törvényszerűségeit, megadták a tulajdonságok optimális paramétereit az évelő növények normális növekedéséhez. Az astakari kerület példáján ajánlásokat dolgoztak ki az adott övezetben termesztett mezőgazdasági növények öntözési rendjére; elkészítették ennek alkalmazási vázlatát, ill. térképeit, továbbá kiszámították a meliorált köves talajok várható termőképesség-növekedési adatait.

Az ajánlásokat már a gyakorlatban alkalmazzák az Ararát-völgy-
katlan előhegyi övezetében az öntözési normák és időpontok di-
agnosztizálására.

Illusztráció 22, tábl. 19, forrásmunka 250.

SSZ=870796735

TIP=4

CCC 04860019474

Cim: A Kis-Kaukázus délkeleti részében az erodált talajok ag-
rofizikai tulajdonságai és azok szabályozásának módjai

Szerző: Szulejmanov A.O.O.

1986

192 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző behatóan és komplex módon tanulmányozta a Kis-Kaukázus délkeleti részére erodált talajainak agrofizikai tulajdonságait. Megállapította e tulajdonságok változásainak törvényszerűségeit, valamint az agrofizikai és kémiai tulajdonságok és az erodáltság jellege és mértéke közötti összefüggéseket.

Térkép-vázlat-sorozatokat készített a kutató az agrofizikai mutatókról, és elvégezte az erodált talajok minőségi értékelését. Ezen kívül elkészült a térség általános összefoglaló agrár-
ipari térképe, melynek alapján minden egységre külön-külön kidolgozva kerültek az agrofizikai tulajdonságok szabályozására és a termőföld ésszerű hasznosítására szolgáló komplex intézkedések. A kísérleti kutatások alapján készült ajánlásokat az Azgigrozem keretében vezették be.

A kutatás eredményeit a kubatlini és zangelani kerületben kb. 150 ezer ha területen a gyakorlatban alkalmazzák. A kutatás eredményei széleskörűen felhasználhatók a talajvédelem, a talajjavítás és általában a mezőgazdaság területén.

Illusztráció 23, tábl. 28, forrásmunka 169.

SSZ=870803350

TIP=4

CCC 05870000121

Cim: A talajtakaró kialakulása és a talajképződés a Bajkál-tó térségében

Szerző: Kuzmin V.A.

1986

393 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a BAM zóna nyugati részéhez csatlakozó térség talajtipusai és talajtakarója. Célja: az egyes talajtipusok előfordulási és elterjedési törvényszerűségeinek, származásának, ill. ökológiai összefüggéseinek és termelési hasznosításának vizsgálata.

A szerző feltárta a hegyes-katlanos és síksági-fennségi régiók talajtakarója kialakulásának törvényszerűségeit. Bebizonyította a felszín felépítésének és a kőzetek litológiai-geokémiai tulajdonságainak meghatározó szerepét. A kutatás során különböző léptékű talajtérképeket készítettek a talajtakaró funkcióinak figyelembe vételével, kijelölték az ésszerű talajhasznosítás és -védelem irányait, kidolgozták a légi- és űrfelvételek alapján készült talajtérképezési anyagok alkalmazásának metodikáját.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: általános talajtan, a talajok osztályozása és földrajza, ökológia, talajvédelem.

Illusztráció 50, tábl. 31, forrásmunka 387.

SSZ=870803429

TIP=4

CCC 05870000212

Cím: A talaj kémiai jellemzésének elméleti alapjai és módszerei

Szerző: Vorobjova L.A.

1986

279 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző elsőként dolgozta ki a talajok kémiai jellemzésének általános koncepcióját, valamint a kémiai elemek mozgásának és a talajok savas-bázikus tulajdonságainak értékelési módszereit, a kémiai termodinamika elvei alapján. Emellett új módszereket ajánlott a folyékony fázisok kémiai tulajdonságainak mennyiségi leírására, valamint a kalcium-koncentráció és -kimosódás prognosztizálására, a talajlugosság összetevőinek meghatározására stb. Összesen négy új szabványt dolgozott ki.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: talajtan, talajjavítás, agrokémia.

Illusztráció 27, tábl. 27, forrásmunka 358.

SSZ=870803348

TIP=4

CCC 05870000114

Cím: A humuszállapot és nitrogénállomány módosulása a főbb talajtipusoknál tartós műtrágyahasználat esetén

Szerző: Sevcova L.K.

1986

473 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A KGST-tagállamok együttműködése keretében 42 hosszú idejű vizsgálatot végeztek azzal a céllal, hogy megismerjék, milyen jellegű hatással van a különböző trágyázási rendszerek tartós alkalmazása a különböző genetikai típusú talajokban a humusz- és nitrogénállomány főbb mennyiségi és minőségi mutatóira. Ennek alapján kívánták feltörni a humuszállapot-szabályozás lehetőségeit az intenzív mezőgazdasági termelési viszonyok között.

A kutatás során kidolgozták a humuszállapot-módosulás koncepcióját azokra a talajokra, amelyeken tartós trágyázás folyik. Megállapították azt is, hogy a szerves és műtrágyák univerzális hatással vannak a humusz-aktivációra. Kidolgozták a humusz-mérleg és dinamika matematikai modelljét.

A kutatási eredmények új lehetőségeket teremtenek a humuszállapot egyes mutatóinak szabályozására ésszerű műtrágyahasználati rendszer alkalmazásával. Ugyanakkor elméleti alapul is szolgáltak a "Metodikai utmutatások hosszas kísérletsorozatok keretében végzett vizsgálatokhoz" c. anyaghoz, amely a legfontosabb irányadó a műtrágyakísérletekkel foglalkozó intézmények számára.

A kutatási eredmények felhasználhatók az ország valamennyi főbb talajtipusának vizsgálatához.

Illusztráció 22, tábl. 54, forrásmunka 670.

SSZ=870803352

TIP=4

CCC 04860014373

Cím: Műtrágyák hatása a gyepes-podzolos homoktalajok biológiai aktivitására és humuszállapotára

Szerző: Minyina T.Ny.

1986

217 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja: tanulmányozni a szerves és műtrágyák hatását a gyepes-podzolos homokos talajok biokémiai tulajdonságaira és a humuszállapot alakulására.

A kutatómunka során terep- és mikroterepvizsgálatokat végeztek, a talajelemzés kémiai és biokémiai módszereivel. Az adatfeldolgozást a variációs statisztika módszereivel végezték. Komplex módon tanulmányozták a talajok humuszállapotát meghatározó biokémiai sajátosságokat, a humusztartalmat, -összetételt és a nitrogén eloszlását a humuszfrakciók között a trágyázás hatására. Eközben mennyiségi összefüggéseket tártak fel. A humuszállapot-változások jellegéről kapott adatok alapján meg lehet állapítani a humuszállapot-paraméterek hatását a terméshozamra, továbbá a talajképződés módjait optimális humuszállapot esetén.

A szervestrágya humifikálódásának mértékére vonatkozó adatokat felhasználták a Leningrád területi "Szokol" Szovhoz számára készített trágyázási rendszer kialakításánál. A kutatási eredmények alkalmazási területe: műtrágyahasználati rendszerek kidolgozása, talajvédelem, felsőoktatás.

Illusztráció 17, tábl. 50, forrásmunka 211.

SSZ=870818295

TIP=4

CCC 04870009528

Cím: Ólom és kadmium a Szihote-Aliny Állami Bioszféra Rezervátum talajában

Szerző: Persikova G.V.

1987

176 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya a Szihote-Aliny Rezervátum talajai, közetei, növényzete és természetes vizei; célja pedig az ólom- és kadmium-tartalom vizsgálata a Rezervátum természetes ökoszisztémáinak elemeiben.

A szerző elsőként javasolta a párhuzamos extrakciók rendszerét a talajban levő ólom- és kadmiumvegyületek frakcióösszetételének meghatározására. A Szihote-Aliny Rezervátum területről ugyancsak elsőként készített el a főbb talajtipusok felső talajszeptjei ólom- és kadmiumtartalmát bemutató térképvázlatokat, amelyeket felhasználhatnak az ólom- ill. a kadmium talajban való viselkedésének prognosztizálására. A térképvázlatokat felhasználják a Rezervátumban működő megfigyelőrendszer működtetéséhez is.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: talajtan, agrokémia, biogeokémia, geokémia, táj kutatás.

Illusztráció 15, tábl. 13, forrásmunka 199.

SSZ=880815557

TIP=4

CCC 04870008010

Cím: Ipari eredetű légszennyezés hatása a nitrogén-, foszfor- és szervesanyag-mérleg összetevőire gyepes-podzolos talajokon

Szerző: Makarov, M.I.

1987

222 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a Novgorod területi nyárfa- és égererdők gyepes-podzolos talajait, különféle növénymintákat, természetes vizeket, huminsav-preperátumokat tanulmányozta. Kutatómunkájának célja: megvizsgálni az ipari légszennyezés hatását a nitrogén és a foszfor talajba jutásának, vándorlásának és felgyülemelésének törvényszerűségeire, ill. a talaj szervesanyag tartalmának összetételére és tulajdonságaira.

Először készült mennyiségi értékelés arról, milyen változások mennek végbe a biogeokémiai nitrogén- és foszforciklusok főbb láncszemeiben az erdei biogeocönózisokban az ipari emissziók hatására. Kimutatták a talajban levő szerves anyag tűrőképességi fokozatait az ipari légszennyezésekkel szemben. Talajállapot-ellenőrzési mutatókat dolgoztak ki a környezetvédelmi monitoring területén való felhasználás céljára.

A kutatási eredmények felhasználhatók a nitrogén- és foszforciklusok változásainak prognosztizálására az ipari légszennyezési viszonyok között, továbbá tananyagként az alábbi témakörökben: földhasználat és talajvédelem; a biológiai korforgás és annak szerepe a talajképződésben; ökológiai, talajtan, erdőszet stb.

Illusztráció 10, tábl. 56, forrásmunka 283.

SSZ=870822360

TIP=4

CCC 04870007936

Cím: Atom- és hőerőművek hőcserélővizének hasznosítása mezőgazdasági öntözésre /a dél-ukrajnai energetikai komplexum példáján/

Szerző: Jegorkina L.A.

1987

239 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás célja: a hőcserélővizek mezőgazdasági öntözésre való hasznosítási lehetőségeinek felmérése, a "melegítő" öntözés gazdasági hatékonyságának értékelése.

A kutatás során elvégezték a talaj hő- és vízháztartásának terep- és modellvizsgálatait, a hőcserélővizek kémiai összetételének és hőháztartásának elemzését. Megerősítették azt az elméleti feltételezést, hogy az atom- és hőerőművek hőcserélővizei felhasználhatók mezőgazdasági növények öntözésére. Összefoglalva: a kutatók hatékony eljárásokat dolgoztak ki az atom- és hőerőművi hőcserélővizek talajöntözésre és -melegítésre való felhasználására, ajánlásokat tettek ezen eljárások bevezetésére különböző éghajlati övezetekben.

A kidolgozott ajánlásokat bevezetésre elfogadta az Ukrhidroprojekt /Ukrajnai Vízügyi Tervező Intézet/ és a Nyikolajevi terület Októberi Forradalom Kolhoza. A talajok hő- és vízháztartásának ezen új szabályozási módszerével mintegy 45 ezer rubeles éves gazdasági megtakarítást értek el 300 ha területen.

A kutatási eredmények felhasználói köre: SZU Vizgazdálkodási Minisztériuma, továbbá tervező, fejlesztő és üzemeltető szervezetek.

Illusztráció 26, tábl. 17, forrásmunka 133.

SSZ+870822281

TIP=3

CCC 02860110886

Cím: A talajerőforrások ökológiai-geokémiai sajátosságai
1986

217 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: egészében véve a Föld, és ezen belül a Szovjetunió egyes olyan régióinak talajtakarója, amelyek különösen nagy fontossággal rendelkeznek a népgazdaság számára. A kutatás célja: a talajtakaró kialakulásának, működésének és hasznosításának elméleti elemzése, összefüggésben a szovjet mezőgazdaság produktivitásának fokozását célzó feladatokkal.

A kutatási jelentésben első ízben történik mennyiségi becslés a talajtakaró azon sajátosságaira vonatkozóan, amelyek a legnagyobb hatással vannak a szovjet mezőgazdaság produktivására, az egyes régiók szerint.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: a mezőgazdasági termelés, ill. a talajjavítás tervezése, továbbá a biológiai, földrajzi és geológiai profilú felsőfokú tanintézmények tananyaga.

SSZ=880982638

TIP=3

CCC 02870005627

Cim: A fedőréteg víz- és tápanyagmérlege törvényszerűségeinek megállapítása optimalizálási célból, különböző mezőgazdasági növényekre

1986

234 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatók lizimetriás vizsgálatokat végeztek feljavított talajokon, melyeken évelőfüveket, árpát, burgonyát, őszi rozst, lent és takarmányrépát termesztettek. A kutatómunka célja: a fedőréteg víz- és tápanyagháztartásának alakulását meghatározó törvényszerűségek tanulmányozása, a környezetvédelmi szempontok figyelembe vételével.

A kutatók megállapították, milyen törvényszerűségek jellemzőek a tápanyagok és gyomirtószeres vizes közegű mozgására és hogyan függenek e törvényszerűségek a különböző hatástényezőktől. A tápanyagok, karbonátok és növényvédőszeres migrációjára vonatkozóan kapott adatokat felhasználják a különféle mezőgazdasági növények műtrágyázási rendjének kialakításához. Az eddig elért gazdasági megtakarítás 20-50 rubel hektáronként.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: az OSZFSZK központi nem fekete földű övezete.

Három kötet: illusztráció 3, tábl. 72, forrásmunka 60.

SSZ=880981040

TIP=3

CCC 02860096725

Cim: Tudományosan megalapozott intézkedések kidolgozása a termőföldek védelmére és ésszerű hasznosítására /KGST/

1986

108 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatók az európai KGST-tagállamok termőföldjeit vizsgálták. Kidolgozták a kataszterezési generálterv összeállításának metodikáját, a földhasználati információs rendszer vázlatát, becsléseket készítettek az agroökológiai potenciálról és a földkészlet-hasznosítás távlatairól. A kutatás eredményeit átadták a KGST mezőgazdasági osztálynak felhasználásra.

A kutatómunka eredményeképpen széleskörű alkalmazást nyerhet a többcélú földhasználat rendszere a KGST-tagállamokban is, ill. az eddiginél jóval nagyobb mértékben tudják hasznosítani a termőföld-készleteket.

Illusztráció 4, tábl. 12.

V. ERDŐK TELEPÍTÉSÉVEL, VÉDELMEVEL ÉS HASZNOSÍTÁSÁVAL
FOGLALKOZÓ REFERÁTUMOK

SSZ=870796819

TIP=4

CCC 04860020134

Cim: A domborzat hatása a fenyvesek produktivására

Szerző: Bolbotunov A.A.

1986

290 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A "domborzat--ökológiai tényezők--fenyvesek produktivitása" rendszer tanulmányozása során felhasználták az erdőismeret-tan, a talajtan, a geodézia és az erőforrás-becslés területén alkalmazott kutatási módszereket, s a matematikai statisztika módszereit, ill. geodéziai és meteorológiai műszereket, MBSZ-2 mikroszkópot és ESZ-1022 típusu elektronikus számítógépet vettek igénybe.

Mennyiségi és minőségi értékelést készítettek arról, hogy a domborzat hatására miként módosulnak a fenyves-fitocönózisok növekedésének ökológiai tényezői és a fenyvesek produktivitása. Automorf talajokon meghatározták a vizellátottság döntő szerepét. Feltárták a radiális növekedés évenkénti változékonyságának törvényszerűségeit. A kutatómunka során meghatározták a fenyvesek produktivitásának paramétereit és sajátosságait domborzati elemenként, kiszámították a talajnedvesedési mutatókat a domborzati sajátosságokkal összefüggésben, dendroklimatikus skálákat készítettek. Ez elősegíti a fenyvesek fitocönózisai tűrőképességének fokozását, a légifelvételek értékelési minőségének javítását.

A kutatási eredmények felhasználói: erdőgazdasági vállalatok, parkerdőgazdaságok. A vízháztartás szabályozására vonatkozó ajánlásokat felhasználják a Szovjetunióhoz /országos erdőgazdasági központ/ munkájában, továbbá a hidrotechnikai és tájrekonstrukciós intézkedések kidolgozásánál.

Illusztráció 15, tábl. 48, forrásmunka 288.

SSZ=870817616

TIP=3

CCC 02860072761

Cim: Az erdei növényzet módosulásának vizsgálata a Harkov területen az erdővédelem és ésszerű erdőhasznosítás céljából, antropogén hatásviszonyok között

1986

59 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Harkov terület /Ukrajna/ erdei növényzete. Célja: az antropogén tényezők hatásának tanulmányozása az erdei biocönózisok szerkezetének, növényösszetételének és tűrőképességének szempontjából, továbbá az őshonos fitocönózisok változási törvényszerűségeinek és megújulási sajátosságainak feltárása.

A kutatómunka során megállapítást nyert, milyen törvényszerűségek alapján változnak, ill. cserélődnek az alapvető erdei fitocönózisok a harkovi régióban. Kidolgozták az antropogén cserélődések sémáit. A kutatási eredményeket a Harkov területi erdőgazdaságokban javasolták felhasználni az őshonos fitocönózisok helyreállítását célzó erdőgazdasági intézkedések kidolgozásához.

Illusztráció 2, tábl. 1, forrásmunka 44.

SSZ=870796784

TIP=4

CCC 04860019920

Cim: Kárpáti fenyvesek felépítése, növekedési típusaik és normatívák az erdőgazdaság számára

Szerző: Bodlak Z.J.

1986

303 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

Az Ukrán-Kárpátok természetes és telepített fenyvesei vizsgálatának célja: az erdőfelépítés törvényszerűségeinek, a növekedés dinamikájának tanulmányozása és ajánlások, ill. normatívák kidolgozása az erdőgazdasági termelés számára.

Tipológiai alapon végezték el a faállomány növekedésének, produktivitásának, a zöldmassza felhalmozódásának vizsgálatát, a ritkítás során kivágandó részek fajtaszerkezetének elemzését. Kidolgozták a fenyvesek növekedésének matematikai modelljeit. Az ajánlásokat és normatív anyagokat a Csernoviclesz, a Zakarpatlesz, a Prikarpatlesz és a Lvov területi erdőgazdasági és készletezési vállalat tevékenységében alkalmazzák. A feltételezett gazdasági megtakarítás a kárpáti régióban eléri a 20 ezer rubelt évente.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: az erdőgazdaság, ezen belül nagyproduktivitású fenyvesekkel való gazdálkodás hegyvidéki viszonyok között.

Illusztráció 35, tábl. 40, forrásmunka 232.

SSZ=870817642

TIP=3

CCC 02860081409

Cim: Az Észti SZSZK erdőállománya termelékenységének növelésére, minőségének javítására és hatékonyabb hasznosítására irányuló kutatások

1985

198 old.

Csoport: A

Nyelv: 850

A kutatás célja: a jóminőségű erdei fenyők ismervelei öröklődésének, az erdősülés intenzitási fokának, a külföldi tülevelű fafajták jellegzetességeinek, a nyirfacsemeték növekedésének tanulmányozása, ill. prognosztizálási normatívák kidolgozása, továbbá a traktorpark optimális szerkezetének vizsgálata, a fakitermelés és -feldolgozás hatékonyságának és munkaigényességének tanulmányozása.

Kidolgozták a modális faállomány növekedési ütemének, a gyérités és fakivágás tervezésének, ill. a fakitermelési munkák termelékenységének matematikai modelljeit. A kutatási eredményeket sikerrel hasznosítják az Ést SZSZK erdőgazdaságai, faipari kombinátjai és erdőgazdasági tervezőintézetei az észszerű faanyagfelhasználás és az ültetvények növekedési ütemének 3-5 %-os gyorsítása céljából.

A kutatási jelentés két kötetből áll, 6 db ábrát és 58 táblázatot tartalmaz.

SSZ=880815362

TIP=4

CCC 04870007123

Cim: Mesterséges fiatal fenyvesek tápanyag ellátottsága

Szerző: Kurocskin A.Sz.

1987

264 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: 18-23 éves mesterséges fenyvesek podzolos kopáron és tőzeges talajok. Cél: értékelési módszer kidolgozása a fenyves ültetvények tápanyagellátottságára. Adatgyűjtés a következőkre terjed ki: élőtömeg, szerkezet, ill. nitrogén-, foszfor- és kálium-forgalom.

Kidolgozták a talaj fölvehető nitrogéntartalom számítási képletét és mozgását az erdei rendszerben, valamint a tápanyagforgalom értékelési módszerét, mellyel a növekedés optimalizálható. A kutatási eredmény az erdészetben hasznosítható.

Kép, ábra 20, tábl. 67, forrásmunka 418.

SSZ=880970733

TIP=4

CCC 04870006957

Cim: A legjobb mesterséges ültetvények kialakítása nedves gyertyános-tölgyesben /Podólia/

Szerző: Rjabcsenko V.I.

1987

296 old.

Csoport: B

Nyelv: 570

Különböző koru és talaju nedves gyertyános-tölgyeseket vizsgáltak. Cél: az erdőállomány termékenysége és gazdasági haszna növelési lehetőségeinek vizsgálata a legjobb mesterséges állomány kialakításával.

A javasolt elrendezések és modellek mutatják az állomány szerkezeti függőségét a fák helyzetétől és növekedési sajátosságaitól. Megállapították a részskultúrák legjobb sáv szélességét, a fák ültetésének legjobb elrendezését. Kidolgozták a legjobb telepítés kialakításának teljes programját, mely helyet kapott az ukrán és moldvai erdőértékelési kézikönyvben.

Alkalmazás: erdőszet a Vinnyica, Ternopol, Hmelnickij területen.

Kép, ábra 45, tábl. 19, forrásmunka 259.

SSZ=880974700

TIP=4

CCC 04870002890

Cim: Korszerű lucstelepítés ritkításának tervezése

Szerző: Alimov Ju. P.

1987

208 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: 10-30 éves lucfenyvesek részleges talajelőkészítéssel.

Tisztázták a fahozam alakulása törvényeit soros lucosban, mely lehetővé teszi a lombos fák hatásának értékelését és tervezési szabályzata kidolgozását. Több előírást dolgoztak ki; um. kritikus állománysűrűség, vágásgyakorosság, a növedék mértéke és százaléka, fatömegtáblázat, állapot értékskála, stb. Mindezek révén jobb a ritkítás és az erdőleltár.

Az előírásokat bevezették a "Russzkij Lesz" erdőgazdaságban és a zagorszki és selkovszki erdőszetben. A hivatalos erdőszeti kézikönyv is tartalmazza az értékelési előírásokat. A korszerűbb előírás hatásaként és a veszteség csökkenése miatt a luc hozama ritkításkor 35-45 %-al emelkedik. Alkalmazás: a vegyes erdőöv erdőgazdaságaiban.

Kép, ábra 32, tábl. 33, forrásmunka 158.

SSZ=880980662

TIP=4

CCC 04870013094

Cim: Lucosok összehasonlító értékelése különböző talajelőkészítésnél a vegyeserdő övben

Szerző: Nyikityin F.A.

1987

199 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: 3-25 éves lucos, különféle talajelőkészítéssel, kísérleti parcellák. 23 éves korig vizsgálták a növekedést és hozamot, különféle talajmunkánál.

A köztes mezőgazdasági hasznosítás hatékonyságát is vizsgálták. Kidolgozták a nagyhozamú lucos erdészeti és mezőgazdaságilag megalapozott ajánlását széles tönktelenített friss irtásra előzetes és köztes mezőgazdasági használattal.

A zagorszki kísérleti gépesített erdészetben bevezették az ajánlást köztes mezőgazdasági használattal. Alkalmazás: vegyes-erdőöv, erdészet.

Kép, ábra 12, tábl. 35, forrásmunka 197.

SSZ=870803367

TIP=4

CCC 04870001520

Cim: A fenyő faminőségi mutatói változása a SZU európai területén

Szerző: Fjodorov R.B.

— 1986

212 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: idős áfonyás fenyves a széles erdőöv vidékén.

Nagy kiterjedésű területen folyó vizsgálat során először is az éghajlati függőség miatti területi minőségi változás nyer bizonyítást. Ennek eredménye a fakészlet-számítási módszer korszerűsítésére is használható. A területi adatokat a fenyő fa-tömörséggel kapcsolatban a fa és cellulózipar fahasználati előírásaiban használják.

Alkalmazás: Erdőterv /erdővagyron kutatás/, SZU Erdészeti Minisztérium vállalatai /fahasználati előírások, faegymunkálás, faosztás, szállítás, fűrészárú minőségi jellemzők/.

Ábra, kép 12, tábl. 41, forrásmunka 216.

VI. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK TÉMAKÖRÉHEZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB
KUTATÁSOK

SSZ=870795360

TIP=4

CCC 04870000203

Cim: A természetvédelem fejlesztésére fordított társadalmi
kiadások tervezése és hatékonysága

Szerző: Tyomkina M.Ny.

1986

187 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző behatóan vizsgálta a vállalati gazdasági tevékenység tervezésének rendszerét és értékelte a környezetvédelmi társadalmi kiadások hatékonyságát. Javaslatokat tett a vállalati tervezési rendszer továbbfejlesztésére és az ország természetvédelmi potenciáljának növekedését, a társadalmi termelés hatékonyabbá tételét szolgáló természetvédelmi intézkedésekre fordított társadalmi kiadások pontosabb értékelésére.

Kidolgozta a természetvédelmi folyó költségek tervhányad számításainak szervezési vázlatát, a hulladékmentes technológiák bevezetésére fordított kiadások hatékonyságának értékelési módszerét, valamint a tervdokumentáció előkészítésénél alapul vett kémiai technológiai folyamatok összevont minőség-értékelési mutatójának számítási metódusát. Módszereket dolgozott ki a vegyipari vállalatok természetvédelmi kiadásai tervezésének és hatékonyság-értékelésének továbbfejlesztésére.

Illusztráció 6, tábl. 15, forrásmunka 123.

SSZ=870821846

TIP=4

CCC 04870011433

Cim: Az USA-beli természeti környezeti változások regionális
szempontjai

Szerző: Uledov V.A.

1987

256 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző az Amerikai Egyesült Államok nagy tájegységeit és azok antropogén módosulásait tanulmányozta abból a célból, hogy felmérje e tájrendszerek mai állapotát és a gazdasági tevékenység hatására végbemenő változások irányait.

A szovjet földrajzi szakirodalomban ez az első tanulmány, amely komplex módon tárgyalja az USA egésze természeti környezetének antropogén változásaival kapcsolatos kérdéseket.

Az USA tájszerkezetének vizsgálata alapján térkép- és vázlat-sorozatot állított össze, melyek az észak-amerikai természeti rendszerek mai állapotát jellemzik. Megvizsgálta a fő természetvédelmi problémákat, a természeti tényezők romlása elleni harc tapasztalatait.

A kutatási anyagot felhasználják a Moszkvai Generáltervező Tudományos Kutatóintézet tevékenységében, a Moszkvai Állami Egyetem Földrajzi Karának tananyagában. A kutatási eredmények alkalmazási területe: egészében véve a természeti erőforrások ésszerű hasznosítása és a környezetvédelem.

Illusztráció 18, tábl. 18, forrásmunka 158.

SSZ=880815177

TIP=3

CCC 02870039457

Cím: Intézkedések kidolgozása az egyedülálló természeti értékek védelmére és azok felhasználása a városépítészetben

1984

132 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A vizsgálat tárgya: Leningrád északnyugati és délkeleti részének beépítésre kerülő körzetei. A kutatás célja: magasabb színvonalú tervezési megoldások alkalmazása a természeti értékek megóvása érdekében.

A kutatók kidolgozták a megelőző természetvédelmi intézkedések rendszerét a geológiai környezet, a vízkészletek és az egyedülálló természeti értékek ésszerű kezelésére, továbbá ajánlásokat tettek a tervek elkészítésére. A kutatási eredmények tervezett műszaki-gazdasági hatékonysága 1,92 rubel a költségek 1 rubeljére számítva.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: részletes területrendezési és beépítési tervek kidolgozása.

Illusztráció 36, tábl. 9.

SSZ=870821843

TIP=4

CCC 04870011593

Cím: Az üdültetés hatása a litván tengerpart növénytakarójának összetételére

Szerző: Olsauszkasz A.M.;

1987

199 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző a litván tengerpart növénytakarójának főbb alkotóit vizsgálta azzal a céllal, hogy megállapítsa a védett és megóvendő természeti egységek /növényfajok és növényközösségek, egyedi fajták, tájegységek/ módosulásának okait és tendenciáit az adott térségben folyó intenzív üdültetéssel összefüggésben. Ajánlásokat dolgoztak ki ezek fokozott védelmére.

A litván partvidéken első ízben végezték el a tengerparti vegetáció teljes számbavételét, miközben behatóan tanulmányozták a ritka növényfajok elterjedésének irányait. A kutatás egyben lehetőséget adott arra is, hogy felmérjék az üdültetési tevékenység hatását a növénytakaró összetevőire a Neringi Tájvédelmi Körzet kialakítására és fejlesztésére, valamint védelmére tett ajánlások gyakorlati alkalmazásra találtak a "Kurszkaja Kosza" Állami Parkerdő területén is.

A kutatási eredmények társadalmi jelentősége többek között abban rejlik, hogy az ajánlások elősegítik a növényfajok megőrzését az intenzív üdültetés viszonyai között, vagyis a tengerparti növénytakaró, az értékes tájak és a növényfajok változásainak vizsgálati anyaga gyakorlati jelentőségű. Főleg a korlátozottan látogatható körzetek kijelölése, a tájszerkezet alakítása, valamint a Litván SZSZK 2000-ig szóló komplex természetvédelmi tervének kidolgozása szempontjából.

Illusztráció 27, tábl. 45, forrásmunka 233.

SSZ=870820745

TIP=3

CCC 02860070261

Cím: Geofizikai adatok statisztikai elemzése

1986

17 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatók tanulmányozták a szeizmikus jelenségek dinamikáját, a kísérleti geofizikai információkat.

A kutatás célja a valós geofizikai közegekben végbemenő rombolódások statisztikai értékelési módszereinek kidolgozása, a geofizikai adatok statisztikai elemzésének programozási meg-
alapozása.

Kutatási módszerek: véges sztochasztikus rendszerek elmélete, idősorok és trendek elemzése. A kutatók kidolgozták a szeizmikus folyamatok minőségi értékelésének elméletét, és megvizsgálták annak mennyiségi fenomenológiai modelljeit. Software-eket készítettek a geofizikai mezők statisztikai elemzéséhez.

A kutatás eredményeit felhasználják a szeizmikus folyamat pontos fizikai modelljének felépítéséhez és a földrengés-prognózis módszereinek kidolgozásához. A kidolgozott software-anyag növeli

a geofizikai adatok kiértékelésének pontosságát.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: földrengés-prognózis, szeizmikus körzetesítés, műszaki szeizmológia, a litoszféra tanulmányozása.

Forrásmunka 61.

SSZ=870818430

TIP=4

CCC 04870010003

Cím: Az Altáj-hegység hó- és jégborította vidékei rekreációs hasznosításának lehetőségei

Szerző: Harlamov Sz.V.

1987

199 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A szerző az Altáj-hegység hó- és jégképződményeit tanulmányozta, elemezte azok szerkezeti és egyéb jellemzőit, értékelte az ottani téli üdülési lehetőségeket.

A munka során új ismereteket szerzett a hótakaró kiterjedéséről, a lavinaképződés felételeiről és az altáji jegesedés viszonyairól. Metodikát dolgozott ki a hegyvidéki terület jég- és éghajlati viszonyainak komplex értékelésére a téli, ill. magashegységi rekreációs hasznosítás céljából.

A kutatás eredményeit felhasználták az altáji országrész turizmusa fejlesztési tervének kidolgozásánál, a katunyi bioszféra-rezervátum kialakítási lehetőségeinek megalapozásához, továbbá az altáji hegymászó- és turistautak optimális és tiltott időszakaira vonatkozó határozat megfogalmazásához. A kutatási eredmények jól hasznosíthatók emellett a dél-szibériai hegyvidék természeti-rekreációs erőforrásai üdülési célú hasznosítási terveinek készítésénél.

Összefoglalva a kutatómunka az alábbi eredményekkel járt: elkészült az Altáj rekreációs célú körzetesítése, részletes jellemzést adtak körzetenként a jégviszonyokra és egyéb éghajlati mutatókra, melyek meghatározzák azok különböző célú rekreációs hasznosítását, ill. a hasznosítás típusát és mértékét, felmérést készítettek arra vonatkozóan, hogy milyen veszélyekkel járhat a téli üdülés az Altáj vidékén.

Illusztráció 16, tábl. 15, forrásmunka 104.

SSZ=870818806

TIP=3

CCC 02870049680

Cím: A geológiai környezet-megfigyelés ágazati és regionális feladatainak megalapozása

1987

57 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a SZU Vaskohászati Minisztériuma által a bányászati kitermelési célokra igénybe vett földtani környezet /ásványvagyon/ tanulmányozása. Célja: az un. litomonitoring ágazati feladatok megalapozása a bányászati termelés hatásövezetében.

A kutatók kidolgozták az ásványvagyon-hasznosítás alapelveit, kijelölték az ágazati feladatokat és megfogalmazták a litomonitoring elveit; meghatározták az ehhez szükséges légi- és űr-megfigyelésekkel szembeni követelményeket.

A kutatási eredményeket a geológiai környezet-megfigyelés ágazatközi feladatainak kijelölésében, továbbá olyan módszerek kidolgozásában hasznosítják, amelyek meghatározzák a légi és űrfelvételek alkalmazási lehetőségeit a földtani környezet megfigyelése /litomonitoring/ ágazati feladatainak megoldásához.

Illusztráció 8, tábl. 1, forrásmunka 73.

SSZ=870818553

TIP=4

CCC 04870010251

Cím: Természeti erőforrások fogyasztói értéke, valamint az áru- és pénzviszonyok

Szerző: Csesznokov V.L.

1987

173 old.

Csoport: A

Nyelv: 570

A kutatás tárgya: termelési viszonyok a természethasznosítás területén, célja pedig megtalálni a természethasznosítás egy-némely gazdasági problémáinak megoldását /egyebek közt az áru- és pénzviszonyok alapján/.

A kutatás során megállapították, hogy a mai ökológiai feltételek között termelt árúk értékének van egy bizonyos ökológiai összetevője, amely a társadalom elkerülhetetlen ökológiai ráfordításainak alapján keletkezett. A szocialista termelési viszonyok között termelt árúk önköltségének tartalmaznia kell az "ökológiai költség-ráfordítások" tételét. A vállalatoknál természet- ill. környezetvédelmi és -újratermelési alapot kell képezni.

Forrásmunka 304.

Készült az MTA Földrajztudományi Kutató Intézet házi sokszorosítóján
/xerox eljárással/. Példányszám 60. A kiadásért felel:
Dr. Pécsi Márton int. ig.

